

นิยาม

การผ่านแดน คือ การขนส่งของผ่านประเทศไทย จากด่านศุลกากรแห่งหนึ่งที่ขนส่งของเข้ามา ไปยังด่านศุลกากรอีกแห่งหนึ่งที่ขนส่งของออกไป ภายใต้การควบคุมของศุลกากร โดยมีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอกราชอาณาจักร การขนส่งของนั้นอาจมีการเปลี่ยนถ่ายยานพาหนะ การเก็บรักษาของ การเปลี่ยนภาชนะบรรจุเพื่อประโยชน์ในการขนส่ง การเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งได้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่มีการใช้ประโยชน์ใดๆ ซึ่งของนั้น หรือมีพฤติกรรมใดๆ เพื่อประโยชน์ทางการค้าเกี่ยวกับของดังกล่าวในระหว่างการผ่านประเทศไทย

การผ่านแดนในปัจจุบัน มี ๒ รูปแบบ คือ

๑. การผ่านแดนตามความตกลงระหว่างประเทศ ได้แก่

๑.๑ ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางถนนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการขนส่ง เรียกว่า ผู้ขนส่งผ่านแดน ซึ่งต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุมัติจากกรมการขนส่งทางบกในการทำหน้าที่ขนส่งของผ่านแดน และ การขนส่งต้องดำเนินการความตกลงฯ ในเรื่องด่านศุลกากรที่เป็นด่านศุลกากรผ่านเข้าและออก และ เส้นทางขนส่ง

ของผ่านแดนกรณีนี้ เป็นของผู้ประกอบการในประเทศลาวเป็นผู้สั่งซื้อจากต่างประเทศและผู้ขายขนส่งผ่านประเทศไทยไปส่งยังประเทศลาว หรือ ผู้ประกอบการในประเทศลาวเป็นผู้ขายสินค้าไปยังต่างประเทศ บัญชีราคาสินค้าต้องมีชื่อผู้ขายและผู้ซื้อเป็นบุคคลในต่างประเทศ และมอบหมายให้คนในประเทศไทยทำหน้าที่เป็นผู้ขนส่งระหว่างด่านศุลกากรที่นำเข้าไปยังด่านศุลกากรที่จะนำออก เรียกว่า ผู้ขนส่งผ่านแดน โดยผู้ขนส่งผ่านแดนต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากกระทรวงคมนาคมให้เป็นผู้ขนส่งผ่านแดนตามความตกลงนี้ และ ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นผู้ขนส่งผ่านแดนกับกรมศุลกากรด้วย นอกจากนี้ การขนส่งของต้องนำเข้า ออก ณ ด่านศุลกากรและเส้นทางขนส่งที่กำหนดไว้ในความตกลง

การขนส่งจากประเทศอื่นมาผ่านประเทศลาวแล้วขนส่งผ่านประเทศไทยเพื่อออกไปยังอีกประเทศหนึ่ง ไม่จัดเป็นของผ่านแดนตามความตกลงไทย-ลาว

๑.๒ ความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้ขนส่งผ่านแดน เนื่องจากเป็นการขนส่งสินค้าของมาเลเซียระหว่างฝั่งตะวันออกไปยังฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรมมาเลเซียโดยทางรถไฟในประเทศไทย (ด่านศุลกากรที่รับผิดชอบ คือ ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์ และ ด่านศุลกากรสุโขทัย)

๒. การผ่านแดนตามความตกลง GATT ๑๙๙๔ ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการขนส่งนี้ เรียกว่า ผู้ขอผ่านแดน

การถ่ายลำ คือ การถ่ายของจากยานพาหนะหนึ่งที่ขนส่งของเข้ามาในประเทศไทย ไปยังอีกยานพาหนะหนึ่งที่ขนส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร ภายใต้การควบคุมของศุลกากรในด้านศุลกากรแห่งเดียวกัน โดยมีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอกราชอาณาจักร

ความรับผิดในเรื่องอากรขาเข้า และ อากรขาออก

๑.ของผ่านแดน หรือ ถ่ายลำ ที่ได้ยื่นใบขนสินค้าตามแบบ และ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด และได้นำของออกไปนอกประเทศไทยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ของนั้นไม่อยู่ภายใต้ความรับผิดที่จะต้องเสียอากร กล่าวคือ ไม่ต้องชำระอากรขาเข้า และ อากรขาออก

๒.ของผ่านแดน หรือ ถ่ายลำที่มีการยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงเป็นการนำเข้าภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และได้ปฏิบัติครบถ้วนตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ของนั้นต้องชำระอากรขาเข้าโดยคำนวณตามสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากร ที่เป็นอยู่ในเวลานำของนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร

๓.ของผ่านแดนตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางถนนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ไม่ได้นำออกไปนอกประเทศไทยหรือไม่มีการยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงเป็นการนำเข้า ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ของนั้นตกเป็นของตกค้าง

๔.ของผ่านแดนอื่นๆ หรือ ของถ่ายลำ ที่ไม่ได้นำออกไปนอกประเทศไทย หรือ ไม่มีการยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงเป็นการนำเข้า ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ของนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การขอเป็นผู้ขนส่งผ่านแดน ผู้ขอผ่านแดน ผู้ขอถ่ายลำ

ผู้ที่ประสงค์จะขอเป็นผู้ขนส่งผ่านแดน หรือ ผู้ขอผ่านแดน หรือ ผู้ขอถ่ายลำ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กรมศุลกากรกำหนดและยื่นคำขออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องทำสัญญาประกันทัณฑ์บนและวางหลักประกันเป็นเงินสดหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารเป็นประกันการดำเนินการจำนวน ๑ ล้านบาท โดยผู้ขอผ่านแดนที่จดทะเบียนเป็นผู้ขอถ่ายลำด้วยสามารถใช้หลักประกันจำนวนเดียวกันค้ำประกันการดำเนินการทั้งสองประเภทได้ และ หากเป็นผู้ประกอบการ AEO สามารถใช้หลักประกันของ AEO ค้ำประกันได้ด้วย แต่เฉพาะผู้ขอผ่านแดนที่ขอเป็นผู้ขนส่งผ่านแดนด้วยต้องวางหลักประกันแยกกัน โดยหลักประกันดังกล่าว

ครอบคลุมการดำเนินการทุกครั้งที่มีการขนส่ง ทั้งนี้ผู้ได้รับอนุมัติเป็นผู้ขนส่งผ่านแดน หรือ ผู้ขอผ่านแดน หรือ ผู้ขอถ่ายลำ อาจเลือกการวางหลักประกันเป็นแบบรายเที่ยวก็ได้

การวางประกันรายเที่ยว

๑. ให้คำนวณเงินประกันตามพิกัดอัตราศุลกากรของของ และค่าภาษีอากรทุกประเภท

๒. กรณีมีของหลายพิกัดฯ ให้ใช้พิกัดอัตราของของที่อัตราสูงสุดคูณกับราคารวมของของทั้งหมด

๓. กรณีเป็นของหลายพิกัดฯ และ พิกัดอัตราศุลกากรของของนั้น เท่ากับศูนย์ ให้คำนวณวงเงินประกันจำนวน ๑๐% ของราคาของ

พิธีการศุลกากรในการขนย้ายของผ่านแดน และ ถ่ายลำ

ผู้ขนส่งผ่านแดน หรือ ผู้ขอผ่านแดน หรือ ผู้ขอถ่ายลำ ที่ได้รับอนุมัติ ต้องจัดทำใบขนสินค้าผ่านแดน หรือ ใบขนสินค้าถ่ายลำในระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารตามที่กรมศุลกากรกำหนด ยกเว้น การผ่านแดนทางรถไฟตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างประเทศไทย กับประเทศมาเลเซีย ให้ใช้ใบขนสินค้าผ่านแดนในรูปแบบกระดาษ เรียกว่า แบบ ๔๔๘

ผู้ขนส่งผ่านแดน ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง และ ชำระ หนี้ ด้านศุลกากรต้นทาง ดังนี้

- รถกระบะบรรทุก รถตู้บรรทุก และรถบรรทุก คันละ ๓๐๐ บาท
- รถพ่วง รถกึ่งพ่วง รถกึ่งพ่วงบรรทุกวัสดุยาวและรถลากจูง คันละ ๕๐๐ บาท

ศุทธิกานต์ กริชไกรวรรณ

๑ มิถุนายน ๒๕๖๑